

4.Data Science Competence Framework. – D2D CRC Ltd, Australia, 2017. – URL: <https://iabac.org/g-standards/IABAC-EDSF-DSBOK-R2.pdf> (датаобращення: 16.01.2021).

*Scientific adviser: Baranovska L. V.,  
D.of Pedagogical Sciences, Professor.*

УДК 378. 147 (043.2)

**Потебенько М.О.**

*Національний авіаційний університет, м. Київ*

## **ОСОБЛИВОСТІ СПІЛКУВАННЯ У ДІЛОВІЙ І ПРОФЕСІЙНІЙ СФЕРАХ**

Як правило, люди починають говорити про щось з якогось приводу. При цьому їхні дії пов'язані з предметом спілкування, який визначає його сутність, дає змогу визначити його спрямованість. Предметом нашого аналізу є ділове спілкування.

Зміст ділового спілкування – це «діло», щодо якого виникає і розвивається взаємодія. Також існує думка, що ділове спілкування – це усний контакт між співрозмовниками, які мають для цього необхідні повноваження та ставлять перед собою завдання вирішення конкретних проблем.

У діловому спілкуванні легше встановити контакт між людьми, якщо вони говорять «однією мовою» і прагнуть до продуктивної співпраці. Також велике значення має моральний аспект ділового спілкування. У професійній діяльності люди намагаються досягти не лише загальних, але й особистісно значущих цілей. Доречно зауважити щодо етичного аспекту цього феномена.

Етика ділового спілкування базується на таких правилах і нормах поведінки партнерів, які сприяють розвитку співпраці. Перш за все мова йде про зміцнення взаємної довіри, постійне інформування партнера про свої наміри та дії, запобігання брехні і невиконання зобов'язань.

Професійне спілкування формується в контексті конкретної діяльності, а тому певною мірою вбирає в себе її особливості. У фаховій культурі спілкування можна виділити загальні норми спілкування, обумовлені характером соціального порядку і засновані на досягненнях минулого і сьогодення. Водночас ця культура має індивідуальний характер і виявляється у способах спілкування, які суб'єкт обирає у певних ділових ситуаціях для конкретних людей.

Попри універсальний характер етикету, існують деякі особливості його прояву в сім'ї, громадських місцях, на роботі. Наприклад, в офіційній сфері діє міжнародний принцип, згідно з яким ставлення до людини визначається її іміджем або посадою, яку вона займає. У цій сфері кожна людина є представником компанії, організації, держави, а тому етикет вимагає поважного ставлення до неї, незалежно від віку та статі. Тому діловий етикет передбачає, що ті, хто займає однакову посаду, скажімо, в бізнесі чи політиці, мають спілкуватися на рівних.

Далі, службовий етикет - це набір найдоцільніших правил поведінки людей там, де відбувається їхня професійна діяльність в будь-якій організації.

Дотримання правил і вимог етикету є обов'язковим для всіх, оскільки він сприяє створенню сприятливих умов для людей, зайнятих у виробничому процесі.

Крім того, ділове спілкування стає тим ефективнішим, чим краще пов'язуються всі засоби (і вербальні, і невербальні) із дотриманням ділового етикету. Так, люди, особливо під час першої зустрічі, звертають увагу на зовнішність один одного. Тому одяг ділової людини має бути акуратним, відповідати конкретній ситуації.

Таким чином, розвиваючись та оволодіваючи різними засобами спілкування, людина самоудосконалює себе, підвищує культуру своєї поведінки та спілкування.

### Список літератури

1. Малахів В.А. Етика: Курс лекцій. Навч. посіб. – К., 1996.
2. Чмут Т.К. Чайка Г.Л. Етика ділового спілкування: Навч. посіб. 3-тє вид., стер., - К.: Вікар, 2003.
3. Діловий етикет. – 2-е вид., допов. – К., 2001.

*Науковий керівник: Барановська Л.В.,  
д-р пед. наук, професор*

УДК 378:37.012 (043.2)

**Прохоренко Я.С.**

*Національний авіаційний університет, м. Київ*

## **ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИЙ ВЕКТОР РЕФОРМУВАННЯ І РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ НОРВЕГІЇ**

Історично так склалось, що вища освіта Норвегії характеризується високим рівнем. Освітнє становлення громадян завжди було пріоритетом держави. 87% всіх людей, які старші 16 років, мають закінчену початкову й неповну середню освіту, 56 відсотків мають повну середню шкільну освіту, 22 відсотки завершили програму вищої освіти, 900 тис. з 4,6 млн. жителів країни Норвегії у даний час навчаються.

Доречною для порівняння є інформація про освітню галузь України. Так, зокрема контингент студентів у нашій країні нараховує 2,8 млн. осіб, у тому числі понад 1,6 млн. осіб - за денною формою навчання. В університетах, академіях, інститутах вищу освіту здобувають понад 2,3 млн. осіб; у коледжах, училищах - майже 500 тис. осіб. Згідно з даними ООН, Україна за рівнем освіти випереджає Францію, Швейцарію та Велику Британію і мало поступається Німеччині, Швеції, Норвегії.

Для того, щоб вступити до більшості ЗВО Норвегії, абітурієнти повинні отримати загальний сертифікат про вступ до університету, чого можна досягти в старшій школі. За законом, даний сертифікат може отримати особа, старша 23 років, яка складала іспити з норвезької мови, математики, англійської мови та соціології. Якщо кількість абітурієнтів перевищує кількість вільних місць, вступники оцінюються відповідно до їхніх досягнень у старшій школі.